

עין משפט
נר מצוה

כיון א טושיע אית סתן
תקא טעף א:
בב ג מ"י מ"ז מ"ח י"ט
בלבא כה סתן לא חזן
עה טושיע סתן חקל
טעף א:
בב ג ד מ"י מ"ה מה'
תעיות הלכא ו סתן
עשן מ"ד"ס ג טושיע סת
סתן תקא טעף ג:
ל ה מ"י סת טושיע סת
טעף ד:
לא ד מ"י מ"ה מה'
לפאה הלכא טו שור
א"ת סתן תקא:
לב ד מ"י מ"ה מה'
תעיות הלכא טושיע
א"ת סתן תקא טעף י:

בשלושה פרקים פרק רביעי תענית

כ"ט:

אמר רב פפא הלכך האי בר ישראל דאית ליה דינא בהדי גברי
לישתמיט וכו'. פירוש משום דלמחר לעיל מגלגלי מוכה ליום
החייבי: **של תפוחים** ו' כריח אתרוגים:
קצרי דבי רב. פירוש כונסין הגנדים ולכן קרי להו קצרי על
שם שמקלרין הגנדים
ע"י רמינת המים: **מ"י שאין לו**
א"א חלוק אחד מותר לכבס בבוטרי.
(ו) ובטבול (י"ט) וכו' אלו מגלגלי (מ"י)
דף ד"י. דקאמר וליטעמין הא דלמחר
רבי אפי אמר רבי יוחנן מי שאין לו
אלא חלוק אחד וכו' דפרין יאמרו כל
התלוקים אסורים לכבס בחול המועד
וחלוק זה מותר ומתוך זה אזורו
מוכס עליו שאין לו אלא חלוק אחד
וא"כ דוקא להס אכל לנו ודאי אסור
אפי' חזן לנו אלא חלוק אחד שאין
אנו אומדין אזור על חלוקות שלנו
ולא הוי אזורו מוכס עליו וכן כ"רין
לזכר שלא לכבס המזנפת בחול
המועד א"ע"ג שאין לנו אלא אחת
אכל מ"מ י"ט לנשים לכבס גנדי
המנוקות כדי לשכור דהוי כמי שאין
לו אלא חלוק אחד שיש רגילות להחליף
גנדיהם וכל עשה כ"רין לו כל
גנדי ועל וכו' והגו העולם לכבסם
בחול המועד:

ויול כסדים. צערכאות שלהן: ו' ונספי לנס אחרים וקוסו. אידי
דאידי רב יהודה לעיל נקטו ואולי: דקלים. להתפרנס מהן שיש
מהן בגבל הרבה דאמרינן צ"ק דף ט': עולא חקלע לכבס חול
מלא לנא דממרי כו': כלי **פסאן**. ללבוש: לא שנו. כמתני' (ט) שכל
השנוט אסור לכבס: אפילו לכבס
ולתני. כדי שילבוש לאחר זמן
לאחר ט' זכא אסור דנראה כמתני'
דעתו שעוסק בכיבוס גנדי: **אמר**
רב שש טרע. דאפי' לכבס ולהניח
אסור: קצרי. כך שמש (ט) זכאון
ישמעאל וס' כונסין. שמעתי אורחים
על שם שמקלרין גנדי אמר כשדורסין
אזון כרגיליהן במים שקורין פורלי"ר
והיינו דמתרגמין עין רוגל (שמאל
ב י) עילא דקלרא: **אילימא לכבס**
וללבוש. מיד בחמישי מאי כבוד
שבת איכא: **אלא**. לאו לכבס
ולהניח עד השבת: **לעולם לכבס**
וללבוש. מיד בחמישי (ט): **וכמי שאין**
לו אלא חלוק אחד. דאין לו להחליף.
ומאי מפני כבוד השבת דאי לא
מכבס המועד בחמישי מו לא מצי
לכבס ליה: (ט) **חולו של מועד**. שאין
לו אלא חלוק אחד דלא סגינא דלא
מכבס מפני הכנימה ואפי' כיבס
לפני המועד מותר לכבסה במועד:
וגיטון שלנו. אינו יפה אלא ככיווס
שלהן ואסור לנגח לפני טעשה זכא
אפילו להניח לאחר טעשה זכא.
אכל כיבוס שלנו מותר: **כלי פסאן**
אין כבס. ליאכר משום דאפי' אלא
ככלי מילת. ליסקי"ר זלע"ז: לא
טעשה זכא להיות בתוכה אלא
במים שלפני טעשה זכא שאם חל
ביום רביעי אסור ללבושו ראשון
ועני ושלטי: **אכל לאחרי**. חמישי
ועני (א) א' וטע"ע מותר: **הל לפיוס**
כאחד בשבת מוסר לכבס כל השכס
פולס. דהיינו לאחרי: **הל לפיוס**
כשני או כשלישי כרביעי ובחמישי
כו': לייט עלה אביי ואיסימא רב
אחא בר יעקב אהא. הלמכבס
בתעשה זכא אפילו מן המנחה
ולמעלה. ודאקאי כדנתימא מנפיק
לה למילתא וקאמר לייט עלה אביי
כו': **הל לפיוס כשני כו'**. קיפא
דהיא כדתימא גופה היא: **ומפטיר (ו)**.
מאותן שלשה אחרון מפטיר
מתוך שאין מוסיפין בחול יותר מג'
אנשים ולא כ"ר"ט על ד' שאין לנו
לחוסף אלא בשבת וכו"ט כדמפרש
במגילה (דף כ"א). ולפיכך קורין ג'
דזמן ספר תורה הוא ונלאו הכי
הו קרו שלשה שהוא מתקנת עורא
לקרות כשני ובחמישי כהן ולוי
ישתאל: **קורא אחד ומפטיר**
מחנה

אמר רב פפא הלכך בר ישראל דאית ליה דינא בהדי גברי
לישתמיט וכו'. פירוש משום דלמחר לעיל מגלגלי מוכה ליום
החייבי: **של תפוחים** ו' כריח אתרוגים:
קצרי דבי רב. פירוש כונסין הגנדים ולכן קרי להו קצרי על
שם שמקלרין הגנדים
ע"י רמינת המים: **מ"י שאין לו**
א"א חלוק אחד מותר לכבס בבוטרי.
(ו) ובטבול (י"ט) וכו' אלו מגלגלי (מ"י)
דף ד"י. דקאמר וליטעמין הא דלמחר
רבי אפי אמר רבי יוחנן מי שאין לו
אלא חלוק אחד וכו' דפרין יאמרו כל
התלוקים אסורים לכבס בחול המועד
וחלוק זה מותר ומתוך זה אזורו
מוכס עליו שאין לו אלא חלוק אחד
וא"כ דוקא להס אכל לנו ודאי אסור
אפי' חזן לנו אלא חלוק אחד שאין
אנו אומדין אזור על חלוקות שלנו
ולא הוי אזורו מוכס עליו וכן כ"רין
לזכר שלא לכבס המזנפת בחול
המועד א"ע"ג שאין לנו אלא אחת
אכל מ"מ י"ט לנשים לכבס גנדי
המנוקות כדי לשכור דהוי כמי שאין
לו אלא חלוק אחד שיש רגילות להחליף
גנדיהם וכל עשה כ"רין לו כל
גנדי ועל וכו' והגו העולם לכבסם
בחול המועד:

תורה אור השלם

1. כי אביי ודעתיה את
החשבת אשר אביי
דחשב עליהם באי
מחשבות שלום ולא
לקרע לתת לכבס אחרית
ותקנה ירימיהו כי יא
2. ויש וישק לו ורח
את ריח בגדי וחרבנו וכל
ויאמר ראה ריח בני
רבי שדה אשר ברבו
3. והבטיח כל משיחה
וגם חרשה ושבתה וכל
מוקדה. הרשב"ג

הגהות הב"ח

(א) נבי' ובחמישי מותרין
מפני כבוד השבת מאי
מותרין אילימא לכבס כל
היה דבר אכל כל השבת
סלה: (ב) ר"י דיה לטעם
מי' מיד בחמישי ימני שאין
מי' הדי' (א) דיה בחבולו
של מועד רביעין שאין לו
אלא חלוק אחד לא סגי
דלא מכבס ליה מפני
הכנימה: (ד) ד"ה ומפטיר
אחד מחמת שלשה:

הגהות הגר"א

(א) ר"י דיה אכל
וטע"ע רש"י קו עניו
למחקר:

הגהות מו"ר"ב

(א) ר"י דיה אכל
וטע"ע נחמק מלת
וטע"ע:

רבינו גרשום

דבטלי קצרי. לכבס
וללבוש מאי כבוד שבת
איכא. במאי אלא לחיות.
בחמישי. אלא לאו לחיות.
וללבוש בשבת. דהיינו
כבוד שבת. טעמא
רבחמישי לפי שרוא קרוב
לשבת. אבל שאי יומי
אפילו להניח. וקטיא (ולר
הנזון) ולרבי נחמן. לשלם
לכבס וללבוש בחמישי.
ודאמרת כמי כבוד שבת
איכא. דלית ליה אלא אותו
חלוק ולא מצי להמתין עד
שבת. והיינו כבוד שבת
דמכבס ליה. ולהכי שבת
יומי אסור. אכל להניח לא

לעני רש"י

פולחין (פולחין).
לירד (לשם כביסה).
לישק"ר. לזון.

מוסף רש"י

בחמישי מותרים. ט"ס טל
הטעה פלג כבוד שבת
מותרין לכבס בחמישי.
וכשפלו מ' פלג נ"י כשבת
לא חלוקתן למתני
דמותרין לחלוקתן בנמצא
לא שט' אלא לפני ט' וכו'
וכן ערב השעה
בא שחל להיות
בשבת. אפי' שט' טל
לחיות מול לא יאכל עני
בשבתין ולא אכל כבוד ולא
יפתח ק"ו טעמי פ"א שבת
אזיל כל לרבי (ועוד) ט"א.
בשבת
בשבת. שיהיה
עומדת לו במלכות. דמלך
והרשו ט"ו (ט"ו):

רבינו חננאל

לחל (לחל) (לכבס) אחרית
תקנה. אמרין משמיה
ד"ב אלו קלון וכו'
שבת. ראה ריח בני כריח
שדה. כריח שדה של
מותרין. גנדים מנוקדין
אסור ללבוש בשבת שחל
מי' באב להיות בתוכה. עד
יום תענית. ואפילו הן
גנדים של שבת. מי'
(גיהרין) בלשון ישמעאל
ד"ק. והוא עברי חומתא.
יטב שחל להיות מי' באב
בתוכה אסור לספר ולכבס
ובחמישי מותר מפני כבוד
שבת. אוקימנא בזמן
א"ח ט' כבאם בערב שבת.
כדי שפקוד יום ט' יטב
היתיר לו לכבס וללבוש
כשאין לו אלא חלוק אחד.
(ה) חלוקתן לכבסו אפילו
בחולו של מועד.
כביבין חלוקתן רב נחמן
רב ששה היא. וקיימא לן
כתיב כ"ב ששה דא"ת
אפילו לכבס ולהניח אחר
מי' באב אסור. הרע דקא
כבלי קצרי דבי רב.
וכתובין מיה (נחמין)
אסור לכבס לפני ט' באב
ואפילו להניח לאחר ט'
באב. וגזירין של בני כבלי
כביבוס של בני ארץ
ישראל. וכלי פשתן אין
דין משום גיהרין. ויובתא
שחל ט' באב להיות בתוכה. (שבת שחל ט' באב להיות בתוכה)
אלא חלוק אחד וכו' דפרין יאמרו כל התלוקים אסורים לכבס בחול המועד וחלוק זה מותר ומתוך זה אזורו מוכס עליו שאין לו אלא חלוק אחד וא"כ דוקא להס אכל לנו ודאי אסור אפי' חזן לנו אלא חלוק אחד שאין אנו אומדין אזור על חלוקות שלנו ולא הוי אזורו מוכס עליו וכן כ"רין לזכר שלא לכבס המזנפת בחול המועד א"ע"ג שאין לנו אלא אחת אכל מ"מ י"ט לנשים לכבס גנדי המנוקות כדי לשכור דהוי כמי שאין לו אלא חלוק אחד שיש רגילות להחליף גנדיהם וכל עשה כ"רין לו כל גנדי ועל וכו' והגו העולם לכבסם בחול המועד:

אחד

אחד. אחד קורא והוא עלמנו המפטיר. קמני מיהת
לחמיו מותר חיונמא דשמואל: וכן ערב טעשה זכא שחל לפיוס
כשבת. (א) אינו מפסיק סעודתו ואינו ממעט כנשליין אלא אוכל כל זכרו ומעלה על שולחנו אפי' כסעודת שלמה
דפולוגתא היא כמסקת געין צפרק (מי שאחזון) (דף ס"ה): דאיכא למחן דלמחר מלך והדיית ומלך ואיכא למי"ד מלך והדיית כלומר
כשנערד שוב לא חזר למלכותו) לפיכך הותרך לומר כשעתו צעמ מולכו ותקפו סהיה אוכל הוא ושריו ס' כור סולת כו' (ט): ועד
הסעודים. אלמא דסניבירא ליה לרבי מאיר לפניו אסור לחמיו מותר ורבי יהודה ורבן יוסמילאל סניבירא ליה דאפילו לחמיו נמי אסור:
הוי אסור. וגזירין שלמו אסור. לייט עלה אביי. במאן כביבוס בע"ש בטי' באב מן המנחה ולמעלה. וקורין ג'. הואיל וכל חמישי
ועני קורין ג'. מפטיר. אסוף אסיס. חיובתא דשמואל. הא וקמיני מותר לכבס כל השנוט. ושמואל אסור לחמיו נמי אסור.

אחד

אחד. אחד קורא והוא עלמנו המפטיר. קמני מיהת
לחמיו מותר חיונמא דשמואל: וכן ערב טעשה זכא שחל לפיוס
כשבת. (א) אינו מפסיק סעודתו ואינו ממעט כנשליין אלא אוכל כל זכרו ומעלה על שולחנו אפי' כסעודת שלמה
דפולוגתא היא כמסקת געין צפרק (מי שאחזון) (דף ס"ה): דאיכא למחן דלמחר מלך והדיית ומלך ואיכא למי"ד מלך והדיית כלומר
כשנערד שוב לא חזר למלכותו) לפיכך הותרך לומר כשעתו צעמ מולכו ותקפו סהיה אוכל הוא ושריו ס' כור סולת כו' (ט): ועד
הסעודים. אלמא דסניבירא ליה לרבי מאיר לפניו אסור לחמיו מותר ורבי יהודה ורבן יוסמילאל סניבירא ליה דאפילו לחמיו נמי אסור:
הוי אסור. וגזירין שלמו אסור. לייט עלה אביי. במאן כביבוס בע"ש בטי' באב מן המנחה ולמעלה. וקורין ג'. הואיל וכל חמישי
ועני קורין ג'. מפטיר. אסוף אסיס. חיובתא דשמואל. הא וקמיני מותר לכבס כל השנוט. ושמואל אסור לחמיו נמי אסור.

אחד

אחד. אחד קורא והוא עלמנו המפטיר. קמני מיהת
לחמיו מותר חיונמא דשמואל: וכן ערב טעשה זכא שחל לפיוס
כשבת. (א) אינו מפסיק סעודתו ואינו ממעט כנשליין אלא אוכל כל זכרו ומעלה על שולחנו אפי' כסעודת שלמה
דפולוגתא היא כמסקת געין צפרק (מי שאחזון) (דף ס"ה): דאיכא למחן דלמחר מלך והדיית ומלך ואיכא למי"ד מלך והדיית כלומר
כשנערד שוב לא חזר למלכותו) לפיכך הותרך לומר כשעתו צעמ מולכו ותקפו סהיה אוכל הוא ושריו ס' כור סולת כו' (ט): ועד
הסעודים. אלמא דסניבירא ליה לרבי מאיר לפניו אסור לחמיו מותר ורבי יהודה ורבן יוסמילאל סניבירא ליה דאפילו לחמיו נמי אסור:
הוי אסור. וגזירין שלמו אסור. לייט עלה אביי. במאן כביבוס בע"ש בטי' באב מן המנחה ולמעלה. וקורין ג'. הואיל וכל חמישי
ועני קורין ג'. מפטיר. אסוף אסיס. חיובתא דשמואל. הא וקמיני מותר לכבס כל השנוט. ושמואל אסור לחמיו נמי אסור.

אחד

אחד. אחד קורא והוא עלמנו המפטיר. קמני מיהת
לחמיו מותר חיונמא דשמואל: וכן ערב טעשה זכא שחל לפיוס
כשבת. (א) אינו מפסיק סעודתו ואינו ממעט כנשליין אלא אוכל כל זכרו ומעלה על שולחנו אפי' כסעודת שלמה
דפולוגתא היא כמסקת געין צפרק (מי שאחזון) (דף ס"ה): דאיכא למחן דלמחר מלך והדיית ומלך ואיכא למי"ד מלך והדיית כלומר
כשנערד שוב לא חזר למלכותו) לפיכך הותרך לומר כשעתו צעמ מולכו ותקפו סהיה אוכל הוא ושריו ס' כור סולת כו' (ט): ועד
הסעודים. אלמא דסניבירא ליה לרבי מאיר לפניו אסור לחמיו מותר ורבי יהודה ורבן יוסמילאל סניבירא ליה דאפילו לחמיו נמי אסור:
הוי אסור. וגזירין שלמו אסור. לייט עלה אביי. במאן כביבוס בע"ש בטי' באב מן המנחה ולמעלה. וקורין ג'. הואיל וכל חמישי
ועני קורין ג'. מפטיר. אסוף אסיס. חיובתא דשמואל. הא וקמיני מותר לכבס כל השנוט. ושמואל אסור לחמיו נמי אסור.

אחד

אחד. אחד קורא והוא עלמנו המפטיר. קמני מיהת
לחמיו מותר חיונמא דשמואל: וכן ערב טעשה זכא שחל לפיוס
כשבת. (א) אינו מפסיק סעודתו ואינו ממעט כנשליין אלא אוכל כל זכרו ומעלה על שולחנו אפי' כסעודת שלמה
דפולוגתא היא כמסקת געין צפרק (מי שאחזון) (דף ס"ה): דאיכא למחן דלמחר מלך והדיית ומלך ואיכא למי"ד מלך והדיית כלומר
כשנערד שוב לא חזר למלכותו) לפיכך הותרך לומר כשעתו צעמ מולכו ותקפו סהיה אוכל הוא ושריו ס' כור סולת כו' (ט): ועד
הסעודים. אלמא דסניבירא ליה לרבי מאיר לפניו אסור לחמיו מותר ורבי יהודה ורבן יוסמילאל סניבירא ליה דאפילו לחמיו נמי אסור:
הוי אסור. וגזירין שלמו אסור. לייט עלה אביי. במאן כביבוס בע"ש בטי' באב מן המנחה ולמעלה. וקורין ג'. הואיל וכל חמישי
ועני קורין ג'. מפטיר. אסוף אסיס. חיובתא דשמואל. הא וקמיני מותר לכבס כל השנוט. ושמואל אסור לחמיו נמי אסור.

א' תהיה זכ"ל ויבוס ליתא ללח"מ.